

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA II

Тема 1: Описуючи бачення майбутнього на основі віщувань Захара Беркута з однойменної повісті Івана Франка та пророкування з вірша *Ісаія. Глава 35* Тараса Шевченка, порівняй ці візії майбутнього України.

L. p.	Kryteria	Punktacja
I. Argumentacja tematu Розкриття теми	1. Інформація про обставини виникнення творів: <i>Захар Беркут</i> <ul style="list-style-type: none">• Віднесення до історичного контексту – боротьби з монгольською навалою у XIII ст.• Звернення уваги на суспільно-політичну ситуацію Галичини <i>Ісаія. Глава 35.</i> <ul style="list-style-type: none">• Віднесення до біографічного контексту – зацікавлення Т. Шевченка <i>Біблією</i>.• Звернення уваги на суспільно-політичну ситуацію України (кріпосництво, політична неволя).	0-3
	2. Визначення жанру творів:	0-2
	<i>Захар Беркут</i> – історична повість (написана у 1882 р.) <i>Ісаія. Глава 35</i> – поезія, переспів-“подражання”, ліричний монолог, який наслідує голос біблійного пророка Ісаї.	
	3. Звернення уваги на головного героя твору Захара Беркута	0-2
	<ul style="list-style-type: none">- авторитет у громаді- віддано служить своєму народові;- провідник громади;- найстарший член у громаді.	
	4. У віщих словах Захар Беркут:	0-6
	<ul style="list-style-type: none">• говорить про єдність народу• злагода, дружба, мудрість народу гарантом успіхів;• живить мрії щодо майбутнього життя у мирній праці та спокої;• остерігає українців перед злиднями, стражданнями, недолею;• остерігає перед роз’єднанням українців;• остерігає перед рабством, неволею;• вказує на роль досвіду минулого;• прагне щастя і волі українського народу;• надіється, що народ таки вибере свою незалежність;• умовою щастя та успіхів Русі– України є громадська співпраця та солідарність;• закликає переказувати історію своїм дітям;• говорить, щоб пам’ятати про своє походження.	

	5. Ліричний герой у вірші <i>Ісаія. Глава 35</i> :	0-3
	<ul style="list-style-type: none"> • мріє про нове ідеальне суспільство, визволене від вікового уярмлення; • вірить у прихід “святої правди” – незалежність України, в оновлення землі; • вірить, що добро переможе зло і настане справедливість; • вірить, що народ буде нагороджений за своє страждання; • оптимістично дивиться на майбутнє України; • бачить щасливу, вільну державу; • переконаний, що гнобителі понесуть заслужену кару. 	
	6. Художні засоби для зображення відчуття ліричного героя	0-2
	<ul style="list-style-type: none"> - метафори, - епітети - порівняння - персоніфікація - алегорія - символіка у творі Ісаія, наприклад: “весна” як символ духовного й та етно-державного відродження рідної землі; - релігійні вислови, що підносять глибину пророцтва. 	
	7. Сформулювання висновків:	
	7.1. Іван Франко як представник поневоленої Австро-Угорщиною Галичини та Т. Шевченко як представник Східної України, що під царським пануванням, мріяли про незалежну державу, в якій українці свobodно розвиватимуть національну культуру, мову та утверджуватимуть державність.	4
	7.2. Звернення уваги на те, як бачать майбутнє України Захар Беркут з однойменної повісті та ліричний герой у поезії “Ісаія. Глава 35”, месіаністична (у Шевченка) та позитивістична (у Франка) візія майбутнього України.	2
	7.3. Спроби описування бачення майбутнього Т. Шевченком та І. Франком та творення картин майбутнього України.	1
Kryteria oceniania języka i kompozycji – 18 pkt		
2. Мова	Критерії	Пункти
а) Синтаксис і флексія	Мова правильна в плані синтаксису і флексії.	6
	Мова переважно правильна в плані синтаксису і флексії.	4
	Мова переважно правильна, попри синтаксичні і флексійні помилки, не порушуються її комунікативність.	2
	Багатий і різноманітний лексичний запас, правильна фразеологія, виразний індивідуальний стиль.	6

b) Лексика, фразеологія і стиль	Достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	4
	Загалом достатній лексичний запас, правильна фразеологія і комунікабельний стиль.	2
c) Орфографія і пунктуація	Загалом вірна орфографія і правильна пунктуація.	3
	Численні, переважно дрібні орфографічні, а також пунктуаційні помилки.	2
3. Композиція	Підпорядкована інтерпретаційному задумові, внутрішньо цілісна, логічна й виразна.	3
	Внутрішньо цілісна, чітка, послідовна під кутом графічного оформлення.	2
	Загалом цілісна, свідчить про спроби порядкувати думки.	1

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA ARKUSZA II

Тема 2 Аналізуючи поезії Володимира Сосюри, Миколи Вороного та Дмитра Павличка, розкрий почуття та переживання ліричних героїв за долю України. Зверни увагу на функції слова в аналізованих текстах.

Л.р.	Критерії	Пункти 22
1. Розкрит- тя теми	1. Віднесення до біографічного і суспільно-політичного контексту	0-1
	<ul style="list-style-type: none"> • наголошення історичних та політичних подій, які впливали на долю України. • батьківщина та її доля як один з провідних мотивів української поезії • життя поетів у поневоленій, зрусифікованій Україні, де переслідувались інакодумці, українці-патріоти ХХ ст. • висока національна свідомість та бажання жити у вільній демократичній державі, в якій дотримуються права людини. 	
	2. Патріотичні переживання ліричних героїв:	0-8
<p align="center"><i>Любіть Україну</i> В. Сосюри:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пафос палкої любові до рідної землі і присягання їй вірності; • безкорисна і безумовна любов до батьківщини; • підкреслення незнищенності і нездоланності духу свого народу (“Як та купина, що горить – не згора...”); • відчуття свого морального обов’язку, • прагнення допомогти іншим; • захоплення красою природи; • заклик плекати рідну мову; • турбота про духовність юного покоління. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Вставай, Україно, вставай...</i> Д. Павличка: • ідея мирного виборювання свободи • орієнтування України на Європу; • переконання, що Україна не повернеться до колоніального минулого; • бажання жити в корінних землях України • бажання злагоди, любові, торжества гуманізму. <p align="center"><i>За Україну</i> М. Вороного:</p> <ul style="list-style-type: none"> • домінація любові до свого краю, • готовність на самопожертву задля України; • прагнення віддано служити Україні, • віра у вічність українського народу; • захист Батьківщини як патріотичний обов’язок • заклик до єдності. 		
3. Визначення типу лірики та способу ліричного вислову:	0-2	

	<ul style="list-style-type: none"> лірика-послання (<i>Любіть Україну</i>) – звернення до всіх і до кожного зокрема; лірика безпосереднього звертання до України (<i>Вставай, Україно, вставай...</i>); лірика заклику до боротьби за незалежність Батьківщини (<i>За Україну</i>); 	
	4. Художні засоби передачі емоційних станів:	0-3
	<ul style="list-style-type: none"> використання анафори, вираженої імперативом (“Вставай, Україно!”, “Любіть Україну!”); використання апострофи, наприклад “О,Україно” використання символів, біблійних мотивів (“неопалима купина” – незнищенність; “кайдани порвати” – вибороти волю й ін.) стилістичні тропи (метафори, епітети: “сонце сяє нам в очах”, “ганебні пута”, “волі святої вино” й под.) порівняння, повторення, заклики. 	
	5. Визначення ролі поетичного слова:	0-4
	<ul style="list-style-type: none"> закликає до боротьби за національне визволення, за права людини на гідність, служіння державній справі; помагає знести репресії й поневолення, зміцнює віру в прийдешню волю; формулює патріотичні позиції; розбуджує вразливість на красу поетичного слова; поетичне слово наповнює оптимізмом; слово може бути віщуванням, пророцтвом; поезія має понадчасовий характер; слова поезії стають піснею, гімном. 	
	6. Висновки:	макс. 4
	<p>6.1. Поетам В. Сосюрі, М. Вороному та Д. Павличку не байдужа доля України. Усі вони прагнуть її волі й розквіту. В. Сосюра закликає любити Україну “всім серцем”, захоплюватися її “солов’їною мовою” та неповторними пейзажами. Без Батьківщини народ стає неповноцінний, тратить власну тотожність. Поет вірить у вічність своєї нації. М. Вороний закликає українців до боротьби за національне визволення, жертвуючи навіть своїм життям, прагне духовного відродження і утвердження української державності. Д. Павличко прагне, щоб, скинувши московське рабство, Україна приєдналась до вільних європейських народів, стала незалежним краєм любові й згоди.</p>	(4)
	<p>6.2. Звернення уваги на подібність або розбіжності у почуттях і переживаннях ліричних героїв за долю Батьківщини та намагання вказувати роль поетичного слова у виборюванні кращого буття своєї землі.</p>	(2)
	<p>6.3. Спроби порівнювання ставлення ліричних героїв до долі України або визначення ролі й місця поезії у змаганнях за щасливе прийдешнє.</p>	(1)

Kryteria oceniania języka i kompozycji – 18 pkt		
2. Мова	Критерії	Пункти
a) Синтаксис і флексія	Мова правильна в плані синтаксису і флексії.	6
	Мова переважно правильна в плані синтаксису і флексії.	4
	Мова переважно правильна, попри синтаксичні і флексійні помилки, не порушуються її комунікативність.	2
b) Лексика, фразеологія і стиль	Багатий і різноманітний лексичний запас, правильна фразеологія, виразний індивідуальний стиль.	6
	Достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	4
	Загалом достатній лексичний запас, правильна фразеологія і комунікабельний стиль.	2
c) Орфографія і пунктуація	Загалом вірна орфографія і правильна пунктуація.	3
	Численні, переважно дрібні орфографічні, а також пунктуаційні помилки.	2
3. Композиція	Підпорядкована інтерпретаційному задумові, внутрішньо цілісна, логічна й виразна.	3
	Внутрішньо цілісна, чітка, послідовна під кутом графічного оформлення.	2
	Загалом цілісна, свідчить про спроби порядкувати думки.	1